

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1525. usque ad annum 1529

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118480

§. 38. Lutheri rabies contra Angliæ Regem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66472](#)

pistolæ æque gravi stylo concepta erant; **Sæcul. XVI.**
 præprimis vero vehementer inveheba- **A C. 1526.**
 tur in Lutherum, quod ejus librum de
Sacramentis nonnisi Henrici a subdolis
Sophistis subornati partum dicere, ac Vol-
sæum Eboracensem Cardinalem con-
vitiis proscindere ausus fuisse; quocir-
ca Rex eidem Luthero hæc declara-
bat, librum hunc & meum esse multi majori
fide digni, quam sunt tui testes, cognoscunt.
Et ego, quanto tibi minus placet, tanto ma-
gis libenter agnosco.

§. XXXVIII.

Lutheri rabies contra Angliae Regem.

Pœnituit brevi Lutherum, quod mitius **Sleidan. l.c.**
 Angliae Regi perscripsisset; cum e-p. 166.
 nim quandoque rabiem suam eo dun-
 taxat fine temperaret, ut illi, quos offendit,
 pro venia supplices ad pedes ejus
 procumberent, ita totam bilem suam in
 eos effundebat, qui ejusmodi submissio-
 nem exhibere cunctabantur. Luculen-
 tum hujus arrogantiæ specimen præ-
 buit in suo libello, quem inscripsit, *Re-
 sponsum ad maledicuum, & calumniosum*
Regis Angliae scriptum. In eo Regem
 his verbis alloquebatur: „ Véhementer
 „ doleo , quod te adeo moderate ha-
 „ buerim, id amicorum precibus victus

F 2 „ feci

Sæcul. XVI „ feci, spe facta, hanc modestiam tibi
A.C. 1526. „ proficuam fore, eademque ratione
Ad maled. „ permotus pari humanitate Cajetano
Regem resp. „ Legato, Georgio Saxonie Ducis nec-
tom. 2. f. 493. „ non Erasmo perscripsi: sed spe mea
 „ frustratus, imposterum haud ultra in
 „ ejusmodi imbecillitatem prolapsum
 „ sum. „ Porro quamvis hic Hæreticus
 totus hisce scurrilitatibus esset absor-
 ptus, suam tamen lenitatem hisce ver-
 bis extollere præsumebat: *Verum est pro-*
firmitate doctrinæ meæ, ajebat in suo re-
 sponso ad Regem, *in superbia nec Imper-*
ratori nec Principi nec Sathanæ cedo, pa-
ratus tamen sum, si Rex deposita Majes-
te sua mecum congredi vellet, agerem cum
illo, ita ut ab hominum humillimo & mo-
destissimo plus requiri non possit. Vere enim
ovis sum, & ovis maneo, in simplicitati
mea mali nihil de aliis credo.

Nihilominus, quamvis Henricus Rex spurio Evangelio strenue obfisteret, Lutherus tamen in Anglia plures recen-
 sebat fautores, ac clam hæreses suas sermonibus ad populum dictis per suos Sectatores spargere moliebatur. Cum vero inde nonnisi lento pede venenum serperet, Lutherus in astu consilium quæsivit, cui si secundus adspirasset successus, brevi ingenti progressu hære-
 sis sese diffudisset: Moliebatur novi Testamen-

stamenti in Anglicum idioma translati Sæcul. XVI.
editionem, quæ a se olim vulgatæ con- A.C. 1526.
sona, multis in locis depravata erat,
ut ex ipsius sacri Codicis testimonio er-
rores suos comprobare videretur. Rei
gerendæ negotium in se suscepérunt duo
Angli Christianæ fidei desertores, qui
hanc versionem Coloniensibus literis ex-
cudi curarunt. Jam prælum longius
processerat, cum impium hoc consilium
tandem hac ratione detegeretur. Ve-
nerat eo tempore Coloniam Joannes
Cochlæus, ut ibidem Ruperti Abbatis
opera prælo subjiceret; cum igitur no-
vum Testamentum a Lutheranis corru-
ptum edi comperiret, rupta omni mora
hac de re urbis Magistratum certiorem re-
dedit, qui tamen omni solertia nequic-
quam adhibita nullum ex hisce exem-
plaribus conquirere poterat, eo quod
Lutheri asseclæ, accepto secreti proditi
nuncio, jam omnia distraxissent, atque
ambo Angli quaterniones jam impressas
Wormatiām transtulissent, ut ibidem cæ-
ptum opus perficeretur. Ubi vero Coch-
læus Henricum Regem, Volsæum Car-
dinalem, & Joannem Fischerum Rof-
fensem Episcopum de his admonuerat,
confestim, ne merx hæc pernicioſissima
in Angliam invehernetur, tam severe pro-
hibebatur, tantaque diligentia huic ma-
lo ubique præcavebatur, ut Lutheri fau-

F 3 tores

Sæcul XVI. tores tunc novi sui Testamenti exemplaria in regnum invehere minime auderent.

§. XXXIX.

Zwinglii opinio de Eucharistia.

Steid. l. 3.
p. 160.

Interea Zwinglius se Lutheri Discipulum appellari indignatus, ipsus novæ sectæ auctor esse constituit; cumque jam antea Orthodoxæ fidei dogma de Transubstantiatione in Eucharistia impugnasset, nunc quoque realem præsentiam, quam Lutherus admittebat, aggredi, & explicationem, quam Carolstadius ad negandum hoc mysterium adhibebat, eludere moliebatur; Carolstadius enim ad figuræ recurrit, docuitque, hoc verbum *Est*, quo Christus in verbis Sacramenti usus est, idem esse, ac *significat*. Zwinglius vero & Oecolampadius diverso paululum modo rem explicabant, de cetero inter se conspirabant, hæc verba: *Hoc est corpus meum* esse figurata. Zwinglius enim asserebat, quod hæc particula *Est* accipiatur pro *significat*, Oecolampadius autem tenebat, in verbo *Corpus* hunc esse sensum; *hoc est figura corporis mei*. Huic sententiæ acceperunt Argentinenses, ac Bucerus & Capito eorum Duces pro aris & focus figurati sensus errorem tuebantur. Ab eo tempore spuriæ reformationis sectatores